

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μετά από 10 χρόνια στην κυβέρνηση βρίσκεται σήμερα στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Θα κάνουμε την αυτοκριτική μας με θάρρος και ευθύνη. Θα πρέπει να διαπιστώσουμε με σαφήνεια τα λάθη στην πορεία μας, αλλά και ταυτόχρονα να αποκομίσουμε τα διδάγματα από μια εθνική πολιτική που οδήγησε την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό στην κατάκτηση κορυφαίων εθνικών στόχων. Οι εθνικοί στόχοι που κατακτήσαμε δεν ήταν και δεν είναι άσχετοι με την καθημερινή ζωή του πολίτη. Είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς την Ελλάδα του 2004 να μην έχει ενταχθεί στην ΟΝΕ και να έχει απομονωθεί στην Ευρώπη και τον κόσμο. Η ζωή στη χώρα, η καθημερινότητα και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών θα είχαν μια τελείως διαφορετική και βαθιά αρνητική εικόνα. Η δεκαετία 1994 – 2004 ήταν κερδισμένη δεκαετία για το λαό και την πατρίδα. Ο ελληνικός λαός προτίμησε τη Νέα Δημοκρατία το 2004 για διάφορους λόγους και ένας από αυτούς τους λόγους ήταν η επιθυμία για εναλλαγή στην εξουσία. Κυρίαρχος λόγος της υποστήριξης στη Νέα Δημοκρατία όμως ήταν η βεβαιότητα των πολιτών ότι τα βασικά επιτεύγματα που έκαναν την Ελλάδα ισχυρή είναι εγγυημένα, ακλόνητα και αδιαπραγμάτευτα. Βεβαίως, τίποτα δεν είναι εγγυημένο

χωρίς σκληρή δουλειά. Όμως η Νέα Δημοκρατία πέτυχε να καλλιεργήσει την αίσθηση ότι η ίδια «δεν θα πειράξει τίποτα» κι αυτή την εντύπωση αγωνίζεται να προωθήσει και μετεκλογικά. Βεβαίως, τα πρώτα δείγματα της πολιτικής της γεννούν ήδη σοβαρές ανησυχίες.

Πέρα από την αποτίμηση του έργου και της πολιτικής μας και πέρα από την αυτοκριτική που πρέπει να κάνουμε, πρέπει να κατανοήσουμε πως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν δικαιούται να παραμένει για πολύ σε κατάσταση εσωστρέφειας και διαρκούς αυτοκριτικής. Η αναζήτηση των αιτίων των εξελίξεων δεν πρέπει να μας οδηγήσει στον παραλογισμό μιας συζήτησης που δεν αφορά τους πολίτες. Είμαστε ένα μεγάλο κόμμα με ιστορία και προσφορά στον τόπο και εκφράζουμε τους στόχους και τα οράματα μιας μεγάλης μερίδας του ελληνικού λαού. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ως οργανωμένο πολιτικό κόμμα, που ταυτίζεται με την παράταξη του Κέντρου και της Αριστεράς έχει το χρέος να αντιπροσωπεύσει με αυτοπεποίθηση και δυναμισμό τις ευρύτερες κοινωνικές δυνάμεις που αποτελούν το μεγάλο και ενιαίο ΠΑ.ΣΟ.Κ. **Γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είμαστε μόνο εμείς σ' αυτή την αίθουσα. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είμαστε 3 εκατομμύρια ενεργοί πολίτες σ' ολόκληρη την Ελλάδα.**

Υπάρχει ένας απλός τρόπος να είμαστε δημιουργικοί και ειλικρινείς. Να επικεντρωθούμε τώρα στο πρακτέο. Να συζητήσουμε την πολιτική μας για το αμέσως επόμενο διάστημα. Να στραφούμε σ' αυτό που περιμένουν από μας οι ψηφοφόροι μας και όλοι οι Έλληνες πολίτες. Να μην αποσυρθούμε στο δικό μας κομματικό κόσμο αλλά να συμβάλουμε στην πρόοδο του τόπου. Από τη δικιά μας θέση, από τη θέση της αντιπολίτευσης που έχουμε πια. Η αντιπολίτευση είναι μια δυσάρεστη περίοδος μόνο για όσους θεωρούν ότι μόνο η κυβερνητική εξουσία δίνει φως. Για μας η αντιπολίτευση μπορεί και πρέπει να είναι μια δημιουργική περίοδος όχι μόνο ιδεών, αναζητήσεων και οργανωτικής ανασυγκρότησης αλλά κυρίως δημιουργίας ενός ισχυρού πολιτικού ρεύματος στην κοινωνία για τις απόψεις μας. Μη ξεχνάμε, ότι στις τελευταίες εκλογές μας ψήφισαν 40,5% των Ελλήνων. Είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένα από τα μεγαλύτερα σοσιαλιστικά κόμματα. Είμαστε το κόμμα, η παράταξη, οι αποφάσεις της οποίας έχουν σημασία για την πορεία της χώρας και αν ακόμα δεν είμαστε κυβέρνηση. Ας ανταποκριθούμε στο χρέος μας.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Ο Πρόεδρος Γιώργος Παπανδρέου αναφέρθηκε σήμερα και στη Βουλή και εδώ διεξοδικά στο Κυπριακό. Το

Κυπριακό θα είναι παράδειγμα για να δείξουμε μια δημιουργική αντιπολίτευση, μια αντιπολίτευση που προάγει τα συμφέροντα της χώρας. Πρέπει τώρα εμείς και τα πολιτικά κόμματα της Κύπρου να εξετάσουμε με ψυχραιμία, με συναίσθηση των μελλοντικών επιπτώσεων των αποφάσεών μας τις θέσεις για το δημοψήφισμα. Γιατί θα είναι μεγάλη πλάνη, αν πιστέψουμε, ότι υπάρχει τώρα η δυνατότητα να συνεχίσουν τα πράγματα όπως πριν. Θα είναι μεγάλη πλάνη να πιστέψουμε, ότι δεν χρειάζεται να πάρουμε θέση. Το δημοψήφισμα θα δημιουργήσει νέα τετελεσμένα. Αυτά τα τετελεσμένα θα τα αντιμετωπίσουμε εμείς. Εμάς θα ευνοήσουν ή εμάς θα επιβαρύνουν.

Υπάρχουν ερωτήματα που χρειάζονται απάντηση. Αναφέρω ενδεικτικά: Ποια είναι τα οφέλη από την αποδοχή της λύσης Αννάν; Ποιοι είναι οι κίνδυνοι; Θα μπορέσει να συνεχίσει η Κυπριακή Δημοκρατία να ζητά τη συμπαράσταση του ΟΗΕ; Θα μπορέσει να επικαλείται τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας; Θα μπορέσει η Ελλάδα όταν συζητηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας να προβάλει προσκόμματα λόγω του Κυπριακού; Θα συμπαραταχθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Κυπριακή Δημοκρατία και δεν θα δεχθεί την άρση των περιορισμών του εμπορίου με τα κατεχόμενα; Θα ακολουθήσει η διεθνής Κοινότητα τις θέσεις της

Κυπριακής Δημοκρατίας και θα συνεχίζει να αρνείται την αναγνώριση του αποκαλούμενου τουρκοκυπριακού κράτους; Αν οριστικοποιηθεί η διχοτόμηση θα χαθούν ναι ή όχι τα εδαφικά οφέλη των σχεδίων Αννάν; Μήπως μια διχοτομημένη Κύπρος είναι εστία περισσότερων κινδύνων από μία επανενωμένη Κύπρο, που προσαρμόζεται βαθμιαία αν και με δυσκολίες στο νέο καθεστώς; Υπάρχει κίνδυνος η στάση στο Κυπριακό να προδικάσει αρνητικά τη στάση των εταίρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλα θέματα;

Χρειάζεται να προσέξουμε ότι ό,τι συμβαίνει δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο τους Κυπρίους. Να μην παρασυρθούμε για να αποσείσουμε ευθύνες με τον ισχυρισμό ότι εκείνοι πρωταγωνιστούν και εμείς μόνο συμπαραιστάμεθα. Υπάρχουν τρόποι και τρόποι συμπάρστασης. Η κυπριακή ηγεσία έχει το μεγάλο βάρος να σταθμίσει την κατάσταση και την ευθύνη να καθοδηγήσει τον κυπριακό λαό. Εμείς όμως έχουμε την υποχρέωση με σκέψεις και όπου πρέπει με ενέργειες να διερευνήσουμε, να αναλύσουμε, να επισημάνουμε, να ξεκαθαρίσουμε τις επιπτώσεις των επιλογών. Εμείς έχουμε την υποχρέωση να υποβοηθήσουμε την κυπριακή ηγεσία για τον καλύτερο σχεδιασμό και εκτέλεση της στρατηγικής της. Δεν παρακολουθούμε. Συμβάλουμε

δημιουργικά. Και σήμερα έχουμε ευθύνη να επισημάνουμε το τι μπορούν να περιμένουν αύριο τόσο ο κυπριακός όσο και ο ελληνικός λαός.

Δώσαμε στην εξωτερική μας πολιτική μια πρωτόγνωρη δυναμική με τους μέχρι τώρα χειρισμούς μας. Εντάξαμε την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξαναθέσαμε το Κυπριακό, που είχε για την Τουρκία κλείσει οριστικά με την κατοχή της Βόρειας Κύπρου. Αυτή τη δυναμική πρέπει να διατηρήσουμε και τώρα στο Κυπριακό. Μόνο έτσι θα αντιμετωπίσουμε και θα λύσουμε θετικά για την Κύπρο και την Ελλάδα τα όποια προβλήματα στην εφαρμογή του σχεδίου Αννάν. Μόνο έτσι θα προωθήσουμε την ανάπτυξη και την ειρήνη στην περιοχή το θέμα της υφαλοκρηπίδας, αλλά και τα προβλήματα στα Βαλκάνια. Χρειάζεται μακρόπνοη πολιτική, χρειάζεται να δράσουμε με τα δεδομένα του 21^{ου} αιώνα. Αυτό θα μας επιτρέψει να ξεπεράσουμε και τις δυσκολίες αλλά και τις κακοπιστίες της τουρκικής πλευράς. Γιατί το μέλλον ανήκει σ' αυτούς που έχουν πρωτοβουλία και όραμα, ανήκει σ' αυτούς που με την παρουσία τους διαμορφώνουν συνεχώς το σήμερα και δεν αποσύρονται στο παρελθόν.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Η Νέα Δημοκρατία έχει δηλώσει, ότι θα προβεί σε απογραφή της δημοσιονομικής κατάστασης. Μια απογραφή, όπως ακριβώς σε μία επιχείρηση, μπορεί να εξυπηρετεί διάφορους σκοπούς. Εάν υπερτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία, η επιχείρηση αποκτά μεγαλύτερη αξία από εκείνη που έχει. Εάν υπερτιμηθούν οι ζημιές η επιχείρηση μπορεί να δικαιολογήσει μέτρα εξοικονόμησης πόρων όπως απολύσεις εργαζομένων. Το τι επιδιώκει η απογραφή σε μια κυβέρνηση όπως της Νέας Δημοκρατίας έχει πολιτική σκοπιμότητα. Τόσο στην Ιταλία όσο και στην Πορτογαλία οι συντηρητικές κυβερνήσεις επικαλέστηκαν τη νέα εκτίμηση των στοιχείων, που οι ίδιες δρομολόγησαν, για να μην προχωρήσουν σε εκπλήρωση των υπερβολικών υποσχέσεων που έδωσαν προεκλογικά.

Η οικονομία είναι πάντοτε ένα πολύ ευαίσθητο πεδίο. Κάθε απερίσκεπτη απόφαση μπορεί να έχει αλυσιδωτές αρνητικές συνέπειες. Σε ένα ασφυκτικό δημοσιονομικό πλαίσιο, συνέπεια των ενεργειών της κυβέρνησης, η κυβέρνηση θα κληθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να περιορίσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις δαπάνες άρα και τις μειώσεις των φόρων και τις δημόσιες επενδύσεις και παράλληλα να αυξήσει αισθητά τους φόρους. Κι αυτό

θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας για τα επόμενα χρόνια. Η Ελλάδα με λεπτούς χειρισμούς και διαρκή επαγρύπνηση κρατήθηκε έξω από την ύφεση που πλήττει από τις αρχές του 2001 πολλές χώρες στην Ευρώπη και σ' ολόκληρο τον κόσμο. Η Νέα Δημοκρατία θα έχει βαριά ευθύνη αν η χώρα παρασυρθεί τώρα σε ύφεση.

Επειδή δεν είναι σε όλους τους πολίτες σαφές και κατανοητό, θα πρέπει να τονιστεί πως σε κάθε οικονομική συγκυρία δεν είναι όλες οι επιλογές συμβατές με το στόχο της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Μια συγκεκριμένη επιλογή, σαν αυτή της κυβέρνησης, μπορεί στη δεδομένη συγκυρία όχι μόνο να ανακόψει την οικονομική ανάπτυξη, αλλά και κατ' επέκταση να οδηγήσει σύντομα σε επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών και να ξεκινήσει έτσι ένας κύκλος οικονομικής ύφεσης με έξαρση της ανεργίας. Είναι χαρακτηριστικό πως σχεδόν όλες οι άλλες χώρες της ευρωζώνης θα μπορούσαν να προχωρήσουν σε ανάλογες αναθεωρήσεις και «απογραφές», αλλά είναι ιδιαίτερα προσεκτικές.

Οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας κυβέρνησης εντείνουν την ανησυχία. Η μόνη αριθμητική που

παρουσιάστηκε στις προγραμματικές δηλώσεις ήταν η υπόσχεση -χωρίς τεκμηρίωση- για περιορισμό της κρατικής σπατάλης κατά 0,8% έως 1% του ΑΕΠ ετησίως - 8 φορές λιγότερο από το ποσό των 10 δις ευρώ που προπαγανδίστηκε μετ' επιτάσεως προεκλογικά. Παρουσιάστηκε επίσης ο ισχυρισμός - χωρίς τεκμηρίωση - για αύξηση των εσόδων από την οικονομική ανάπτυξη και τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής. Παραμένει μετά τις προγραμματικές δηλώσεις άγνωστο ποιες κρατικές δαπάνες θα περιορισθούν. Πώς θα καταπολεμηθεί η φοροδιαφυγή και η εισφοροδιαφυγή; Ποια πτυχή της πολιτικής της θα φέρει ρυθμούς ανάπτυξης μεγαλύτερους του 5% και πως διαφέρει από την πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης; Πως όλα αυτά δένουν σε ένα συνολικό υπόδειγμα ανάπτυξης; Μπορεί να μας παρουσιάσει η κυβέρνηση μια στοιχειώδη αριθμητική και έναν οικονομικό συλλογισμό; Έχει κοστολογήσει τις υποσχέσεις της; Θα συνεχίσει τις υψηλές δημόσιες επενδύσεις της κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και μετά το 2004, ώστε να συνεχιστεί η ανάπτυξη; Πως ενσωματώνονται οι υποσχέσεις της στο σύνολο της αναπτυξιακής πορείας;

Η πολιτική ελαφρότητα, που ξεκίνησε το Μάρτιο, ώστε να τεκμηριωθούν οι καταγγελίες της Νέας Δημοκρατίας,

συμπληρώνεται με μια πρωτοφανή απαξίωση των φοροελεγκτικών μηχανισμών η οποία οδηγεί στην ενθάρρυνση της φοροδιαφυγής και τη ραγδαία μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού. Αν αυτή η ανεύθυνη προσέγγιση συνεχιστεί έως το καλοκαίρι υπό την πίεση των ευρωεκλογών, τότε η κυβέρνηση διατρέχει τον κίνδυνο να κοιτάξει τον Σεπτέμβριο τα δημόσια οικονομικά και να βρεθεί μπροστά σε μια δυσάρεστη εικόνα. Να διαπιστώσει πως έχει πλέον σχεδόν μηδαμινά περιθώρια για να κρατήσει το έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2004 κάτω από το 3% του ΑΕΠ και να αναγκαστεί τότε να προχωρήσει σε βεβιασμένες εισπρακτικές επιδρομές, που θα πλήξουν βάναυσα όλους τους παραγωγικούς κλάδους και βεβαίως, τα αδύναμα οικονομικά στρώματα. Σε αυτή την περίπτωση η κυβέρνηση θα αναγκαστεί να αναζητήσει διέξοδο μέσα από δικαιολογίες και επιθέσεις στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αλλά εμείς – και εγώ προσωπικά – προειδοποιούμε εγκαίρως για τους σοβαρούς κινδύνους της σημερινής προχειρότητας. Θα επαναλάβω κάτι που έλεγα συχνά τα προηγούμενα χρόνια. **Η οικονομία απαιτεί διαρκή επαγρύπνηση. Για να ανέβεις πιο ψηλά χρειάζεται σκληρή δουλειά και πολλά προσεκτικά και μελετημένα βήματα. Για να πέσεις αρκεί ένα στραβοπάτημα. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας**

οφείλει να είναι σοβαρή, προνοητική και αποτελεσματική.

Με βάση όλα τα παραπάνω είναι ήδη φανερό πως οι βασικές δεσμεύσεις της Νέας Δημοκρατίας για την αύξηση μισθών και συντάξεων, για την πάταξη της ακρίβειας, για τη δραστική μείωση της ανεργίας, για τη φτώχεια και την ισόρροπη ανάπτυξη τίθενται υπό αίρεση από την ίδια την κυβέρνηση. Είναι επίσης χαρακτηριστικό πως στις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης ο Πρωθυπουργός κ. Καραμανλής ανήγγειλε μια σειρά από νέες δαπάνες ενώ ταυτόχρονα ο υπουργός Οικονομίας προειδοποιούσε ότι η οικονομία δεν αντέχει νέες δαπάνες! Η παραδοσιακή διγλωσσία της Νέας Δημοκρατίας φαίνεται πως θα είναι η νέα συνταγή διακυβέρνησης για τα επόμενα χρόνια. Διγλωσσία και ταυτόχρονα σύγχυση, απραξία. Και δεν θα πρέπει να ξεχνάμε πως η υπονόμηση της αξιοπιστίας καθώς και η επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας θα επιβαρύνει την διαπραγματευτική θέση της χώρας σε όλα τα άλλα ζητήματα που κρίνονται στο επίπεδο της ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύντροφοι, Συντρόφισσες,

Όσα εξέθεσα παραπάνω αφορούν τις άμεσες εξελίξεις. Εμείς οφείλουμε επίσης να διαμορφώσουμε άποψη για την πορεία της οικονομίας μας στο μέλλον, για τις αιχμές της προσπάθειάς μας, για το πώς θα κατοχυρώσουμε στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του εντεινόμενου ανταγωνισμού υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και απασχόληση που ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών. Όταν ζητάμε να μειωθούν τα ελλείμματα, να υπάρχουν πρωτογενή πλεονάσματα, να περιοριστεί το δημόσιο χρέος επιδιώκουμε να έχουμε περισσότερους πόρους για επενδύσεις, για να αφιερώσουμε κεφάλαια στην παιδεία και στην τεχνολογία. Η παιδεία, οι ικανότητές μας να λύνουμε προβλήματα, οι νέες τεχνολογίες, τα μέσα μας για την αύξηση της παραγωγικότητας, είναι πηγές όχι μόνο για περισσότερη ποιοτική απασχόληση αλλά και για αύξηση της ανταγωνιστικότητας και των ρυθμών ανάπτυξης. Ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση στην οικονομία έχουν πολύ συγκεκριμένο στόχο. Να προσαρμόσουμε την κοινωνία μας, που ακολουθεί σε πολλούς τομείς πρότυπα μιας εποχής που φεύγει, στη νέα εποχή. Ούτε το βιομηχανικό μοντέλο, ούτε το μοντέλο της κρατικής παρέμβασης, ούτε οι κατευθυντήριες γραμμές οργάνωσης

του κράτους και των αγορών δεν μπορούν να επιζητήσουν στη σημερινή εποχή την οποία διακρίνουν διαφορετικά τεχνολογικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα. Σ' αυτήν τη μετεξέλιξη προς την εποχή των παγκοσμίων διασυνδέσεων, του παγκόσμιου ανταγωνισμού, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ευρώ, της πολιτικής της Λισσαβόνας, της κοινωνίας της γνώσης και τεχνολογίας πρέπει να είμαστε εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., πρωτοπόροι. Χρειάζεται λοιπόν συνεχής διαμόρφωση νέων πολιτικών από όλους εμάς.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Σε τρεις μήνες από σήμερα θα πραγματοποιηθούν οι ευρωεκλογές. Η αναμέτρηση αυτή δεν είναι μια αναμέτρηση που απλώς πρέπει να διεκπεραιώσουμε, γιατί έτσι και αλλιώς δεν υπάρχει άλλη λύση. Είναι μια αναμέτρηση στην οποία θα πρέπει να αναδείξουμε τις πεποιθήσεις μας για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αντιπαρατεθούμε με την κυβερνητική παράταξη και να παλέψουμε για την πολιτική ηγεμονία της δικιάς μας ευρωπαϊκής πολιτικής αλλά και γενικότερα της εκσυγχρονιστικής, της μεταρρυθμιστικής πολιτικής. Υπάρχουν πολλά και έντονα σημεία αντιπαράθεσης με τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία ανήκει στο

Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, ένα κόμμα που επικυριαρχείται από την αντίληψη της Ευρώπης ως αγοράς, ένα κόμμα που αρνείται η Ευρωπαϊκή Ένωση να διαμορφώνει κατευθύνσεις κοινωνικής πολιτικής, ένα κόμμα που δεν μπορεί να συμφωνήσει για μια ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση. Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα πρόσφατα υποστήριξε να αποκλειστούν οι πρώην κομμουνιστές από θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταργώντας έτσι την ισότητα των πολιτών και την ελευθερία των φρονημάτων. Το πρακτέο, για το οποίο μιλούσα πριν είναι να προετοιμαστούμε πολιτικά και οργανωτικά για την αντιπαράθεση με τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος που είναι και θέσεις της Νέας Δημοκρατίας. Αλλά και με την ιδιαίτερη αντίληψη που έχει η Νέα Δημοκρατία για τα ευρωπαϊκά θέματα. Την έχουμε επανειλημμένα ακούσει να επικαλείται τις ευρωπαϊκές περγαμηνές της. Δεν αρκεί όμως να λέει ότι πιστεύει στην ομοσπονδιακή μετεξέλιξη της Ευρώπης. Θα θέλαμε να ακούσουμε και τις συγκεκριμένες της θέσεις για την πολιτική απασχόλησης στην Ένωση, τη μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής οικονομίας και τη «στρατηγική της Λισσαβόνας», τον ευρωπαϊκό χώρο παιδείας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταναστών και τις ατομικές ελευθερίες των πολιτών, που αφορούν και τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις. Σε όλα αυτά τα θέματα η

στάση της στο εσωτερικό της χώρας προδικάζει και ένα συντηρητικό ή υπερσυντηρητικό ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Οι ευρωεκλογές του Ιουνίου είναι ιστορικές γιατί για πρώτη φορά 450 εκατομύρια Ευρωπαίοι – οι λαοί 25 κρατών – θα επιλέξουν τους εκπροσώπους τους στο ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι ευρωεκλογές του Ιουνίου είναι σημαντικές γιατί μια σειρά από μείζονα προβλήματα αντιμετωπίζονται σήμερα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι δεδομένο πως στο επίπεδο του ευρωκοινοβουλίου μόνο η Σοσιαλιστική Ομάδα, στην οποία ανήκει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ταυτίζεται με τους στόχους και τις θέσεις για το μέλλον της Ευρώπης που συμμερίζεται η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού.

- Θέλουμε την Ευρώπη της συνοχής, μια περιοχή με ανάπτυξη, κοινωνική δικαιοσύνη, πλήρη απασχόληση και ευημερία για όλους τους πολίτες της. Πρέπει να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο προσαρμοσμένο στις σημερινές συνθήκες. Πριν 4 χρόνια ήταν οι σοσιαλιστικές κυβερνήσεις που χάραξε την

στρατηγική της Λισσαβόνας. Σήμερα καλούμαστε να δώσουμε νέα ώθηση στην στρατηγική αυτή έτσι ώστε, ως το 2010 να πετύχουμε τους στόχους για την απασχόληση, την ανάπτυξη, την συνοχή, την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

- Θέλουμε μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες με θεσμούς πιο απλούς, δημοκρατικούς και αποτελεσματικούς. Προωθούμε την στενότερη συνεργασία σε τομείς όπως η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα, η ασφάλεια στα τρόφιμα, η διασυνοριακή συνεργασία για την πάταξη του εγκλήματος.
- Θέλουμε μια πολυπολιτισμική κοινωνία που αποδέχεται και ενσωματώνει τη διαφορετικότητα. Είμαστε αταλαντευτα αντίθετοι σε κάθε νοοτροπία ρατσισμού και ξενοφοβίας. Είμαστε ενάντια στη λαθρομετανάστευση και προωθούμε πολιτικές για τον καλύτερο έλεγχο των θαλάσσιων και χερσαίων συνόρων. Θέλουμε μια Ένωση όπου όλοι οι πολίτες είναι ίσοι και υποχωρούν σταθερά στην κοινωνία οι κάθε είδους διακρίσεις, που χωρίζουν τους ανθρώπους και υπονομεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα.
- Προωθούμε μια Ένωση με πιο ισχυρή κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας. Εργαζόμαστε παράλληλα για την αναμόρφωση του

ΟΗΕ και συμβάλλουμε στην διαμόρφωση νέων δημοκρατικών θεσμών διακυβέρνησης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα για την Ελλάδα είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι εθνική υπόθεση. Στηρίζουμε την κυβέρνηση στην τελική ευθεία της προετοιμασίας. Η Ελλάδα έχει κάθε δυνατότητα να πετύχει μια ασφαλή και επιτυχημένη διοργάνωση στην Αθήνα και τις άλλες ολυμπιακές πόλεις. Θα ήθελα να υπογραμμίσω πως ένα από τα πρώτα δείγματα γραφής της κυβέρνησης ήταν η καλλιέργεια τεχνητής αβεβαιότητας σχετικά με αυτή ακριβώς τη δυνατότητα της χώρας. Στόχος ήταν να δημιουργηθεί από τώρα το κατάλληλο κλίμα, ώστε να αποδοθούν όλες οι ευθύνες στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. αν η διοργάνωση παρουσιάσει προβλήματα. Αλλά και να αποδοθούν όλα τα εύσημα στη Νέα Δημοκρατία αν η διοργάνωση είναι επιτυχημένη. Αυτή η ανεύθυνη τακτική που επιλέχτηκε για εσωτερική κατανάλωση εξέθεσε τη χώρα διεθνώς. Άκουσα τους υπεύθυνους της Νέας Δημοκρατίας μέχρι σήμερα να καταγγέλλουν μόνο καθυστερήσεις και υπερβάσεις. Δεν τους άκουσα να

μιλούν για αυτό που τους αφορά άμεσα την προετοιμασία της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και της διεξαγωγής των Αγώνων. Όπως δεν τους άκουσα να προβάλουν τους Αγώνες και τη χώρα. Είχαν πολλές αφορμές γι' αυτό. Όπως την επιτυχημένη διοργάνωση πολλών test-events το Μάρτιο και τη λειτουργία με αγώνες των νέων σταδίων στο Ηράκλειο, στο Βόλο και στη Πάτρα για πρώτη φορά.

Η επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων θα είναι επιτυχία της Ελλάδας και του ελληνικού λαού. Θα είναι επίσης επιτυχία, των χιλιάδων εργαζομένων και εθελοντών, που αφιερώνουν τη ζωή τους στην επιτυχία του εθνικού στόχου. Και θα είναι τέλος επιτυχία όλων των ελληνικών κυβερνήσεων από το 1997 που αναλάβαμε τη διοργάνωση ως τον Σεπτέμβριο του 2004 που τελειώνουν οι Παραολυμπιακοί Αγώνες.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Θα αναφερθώ, τέλος, σε ένα θέμα που σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα γίνει επίκαιρο, τη δομή του κράτους. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε παρουσιάσει πριν από τις εκλογές σκέψεις για τη νέα δομή του κράτους, τις περιφέρειες, την τοπική αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού, τις μητροπολιτικές

περιοχές, την αποκέντρωση. Και η Νέα Δημοκρατία έχει δηλώσει, ότι θα επιδιώξει την αναδιάρθρωση της διοίκησης. Όταν αρχίσει η συζήτηση για τις πιθανές νέες ρυθμίσεις θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι με μελετημένες λύσεις. Το πρακτέο είναι να καθορίσουμε εμείς το πλαίσιο της συζήτησης και να μη δράσουμε ανακλαστικά. Να δώσουμε στην ελληνική κοινωνία να καταλάβει πέρα από τεχνικές και οργανωτικές λεπτομέρειες, πως αντιλαμβανόμαστε εμείς μια κοινωνία συμμετοχής.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Το συμπέρασμα: Δεν υπάρχει η πολυτέλεια της αναμονής, συζητήσεων που δεν ενδιαφέρουν τον πολίτη γιατί αφορούν τη μεταξύ μας διανομή ρόλων, εξουσιών και προβολής. Ο χρόνος τρέχει εις βάρος μας όσο δεν αντιλαμβανόμαστε, ότι η διακυβέρνηση κρίνεται στην κοινωνία, όσο δεν έχουμε κοινωνική παρουσία. Στο ερώτημα τι να κάνουμε η απάντηση είναι απλή. Να είμαστε όσο πιο γρήγορα γίνεται στην πρώτη γραμμή μιας δημιουργικής πολιτικής που πείθει τον πολίτη, του δείχνει ότι νοιαζόμαστε γι' αυτόν και τον εκφράζουμε.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., στο κέντρο της πολιτικής σκηνής, μπορεί να πρωταγωνιστήσει στην πολιτική ζωή και από τη θέση της

αντιπολίτευσης και να θέσει ξεκάθαρα και αταλάντευτα τους νέους στόχους και τις νέες πολιτικές για μια Ελλάδα πιο ισχυρή, για μια κοινωνία με μεγαλύτερη κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή. Να αγωνιστούμε με μεγαλύτερη δύναμη για μια Ελλάδα που κρατά το μέλλον στα χέρια της.

Σας ευχαριστώ.

Αρχείο Λόγου
Εθν. Συμβ. 2/4/2004

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Διούρο

Είμαστε τώρα

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μετά από 10 χρόνια στην κυβέρνηση βρίσκεται σήμερα στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Θα κάνουμε την αυτοκριτική μας με θάρρος και ευθύνη. Θα πρέπει να διαπιστώσουμε με σαφήνεια τα λάθη στην πορεία μας, αλλά και ταυτόχρονα να αποκομίσουμε τα διδάγματα από μια εθνική πολιτική που οδήγησε την Ελλάδα και τον ελληνικό λαό στην κατάκτηση κορυφαίων εθνικών στόχων. Οι εθνικοί στόχοι που κατακτήσαμε δεν ήταν και δεν είναι άσχετοι με την καθημερινή ζωή του πολίτη. Είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς την Ελλάδα του 2004 να μην έχει ενταχθεί στην ΟΝΕ και να έχει απομονωθεί στην Ευρώπη και τον κόσμο. Η ζωή στη χώρα, η καθημερινότητα και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών θα είχαν μια τελείως διαφορετική και βαθιά αρνητική εικόνα. Η δεκαετία 1994 – 2004 ήταν κερδισμένη δεκαετία για το λαό και την πατρίδα. Ο ελληνικός λαός προτίμησε τη Νέα Δημοκρατία το 2004 για διάφορους λόγους και ένας από αυτούς τους λόγους ήταν η επιθυμία για εναλλαγή στην εξουσία. Κυρίαρχος λόγος της υποστήριξης στη Νέα Δημοκρατία όμως ήταν η βεβαιότητα των πολιτών ότι τα βασικά επιτεύγματα που έκαναν την Ελλάδα ισχυρή είναι εγγυημένα, ακλόνητα και αδιαπραγμάτευτα. Βεβαίως, τίποτα δεν είναι εγγυημένο

και ως έχει το 2004
η εναλλαγή ταξερνάει
εσωτερική μεσαία φέρταση
χρόνια δεν ήταν Ενωμένη

χωρίς σκληρή δουλειά. Όμως η Νέα Δημοκρατία πέτυχε να καλλιεργήσει την αίσθηση ότι η ίδια «δεν θα πειράξει τίποτα» κι αυτή την εντύπωση αγωνίζεται να προωθήσει και μετεκλογικά. Βεβαίως, τα πρώτα δείγματα της πολιτικής της γεννούν ήδη σοβαρές ανησυχίες.

Η φωνή
ωστόσο

Πέρα από την αποτίμηση του έργου και της πολιτικής μας και πέρα από την αυτοκριτική που πρέπει να κάνουμε, πρέπει να κατανοήσουμε πως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν δικαιούται να παραμένει για πολύ σε κατάσταση εσωστρέφειας και διαρκούς αυτοκριτικής. Η αναζήτηση των αιτίων των εξελίξεων δεν πρέπει να μας οδηγήσει στον παραλογισμό μιας συζήτησης που δεν αφορά τους πολίτες. Είμαστε ένα μεγάλο κόμμα με ιστορία και προσφορά στον τόπο και εκφράζουμε τους στόχους και τα οράματα μιας μεγάλης μερίδας του ελληνικού λαού. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ως οργανωμένο πολιτικό κόμμα, που ταυτίζεται με την παράταξη του Κέντρου και της Αριστεράς έχει το χρέος να αντιπροσωπεύσει με αυτοπεποίθηση και δυναμισμό τις ευρύτερες κοινωνικές δυνάμεις που αποτελούν το μεγάλο και ενιαίο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είμαστε μόνο εμείς σ' αυτή την αίθουσα. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είμαστε 3 εκατομμύρια ενεργοί πολίτες σ' ολόκληρη την Ελλάδα.

Υπάρχει ένας απλός τρόπος να είμαστε δημιουργικοί και ειλικρινείς. Να επικεντρωθούμε τώρα στο **πρακτέο**. Να συζητήσουμε την πολιτική μας για το αμέσως επόμενο διάστημα. Να στραφούμε σ' αυτό που περιμένουν από μας οι ψηφοφόροι μας και όλοι οι Έλληνες πολίτες. Να μην αποσυρθούμε στο δικό μας κομματικό κόσμο αλλά να **συμβάλουμε στην** πρόοδο του τόπου. Από τη δικιά μας θέση, από τη θέση της αντιπολίτευσης που έχουμε πια. Η αντιπολίτευση είναι μια δυσάρεστη περίοδος μόνο για όσους θεωρούν ότι μόνο η κυβερνητική εξουσία δίνει φως. Για μας η αντιπολίτευση **μπορεί και πρέπει** να είναι μια **δημιουργική περίοδος** όχι μόνο ιδεών, αναζητήσεων και οργανωτικής ανασυγκρότησης αλλά κυρίως δημιουργίας ενός ισχυρού πολιτικού ρεύματος στην κοινωνία για τις απόψεις μας. Μη ξεχνάμε, ότι στις τελευταίες εκλογές μας ψήφισαν 40,5% των Ελλήνων. Είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ένα από τα μεγαλύτερα σοσιαλιστικά κόμματα. Είμαστε το κόμμα, η παράταξη, οι αποφάσεις της οποίας έχουν σημασία για την πορεία της χώρας και αν ακόμα δεν είμαστε κυβέρνηση. Ας ανταποκριθούμε στο χρέος μας.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Ο Πρόεδρος Γιώργος Παπανδρέου αναφέρθηκε σήμερα και στη Βουλή και εδώ διεξοδικά στο Κυπριακό. Το

Κυπριακό θα είναι παράδειγμα για να δείξουμε μια δημιουργική αντιπολίτευση, μια αντιπολίτευση που προάγει τα συμφέροντα της χώρας. Πρέπει τώρα εμείς και τα πολιτικά κόμματα της Κύπρου να εξετάσουμε με ψυχραιμία, με συναίσθηση των μελλοντικών επιπτώσεων των αποφάσεών μας τις θέσεις για το δημοψήφισμα. Γιατί θα είναι μεγάλη πλάνη, αν πιστέψουμε, ότι υπάρχει τώρα η δυνατότητα να συνεχίσουν τα πράγματα όπως πριν. Θα είναι μεγάλη πλάνη να πιστέψουμε, ότι δεν χρειάζεται να πάρουμε θέση. Το δημοψήφισμα θα δημιουργήσει νέα τετελεσμένα. Αυτά τα τετελεσμένα θα τα αντιμετωπίσουμε εμείς. Εμάς θα ευνοήσουν ή εμάς θα επιβαρύνουν.

Υπάρχουν ερωτήματα που χρειάζονται απάντηση. Αναφέρω ενδεικτικά: Ποια είναι τα οφέλη από την αποδοχή της λύσης Αννάν; Ποιοι είναι οι κίνδυνοι; Θα μπορέσει να συνεχίσει η Κυπριακή Δημοκρατία να ζητά τη συμπαράσταση του ΟΗΕ; Θα μπορέσει να επικαλείται τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας; Θα μπορέσει η Ελλάδα όταν συζητηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας να προβάλει προσκόμματα λόγω του Κυπριακού; Θα συμπαραταχθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Κυπριακή Δημοκρατία και δεν θα δεχθεί την άρση των περιορισμών του εμπορίου με τα κατεχόμενα; Θα ακολουθήσει η διεθνής Κοινότητα τις θέσεις της

Κυπριακής Δημοκρατίας και θα συνεχίζει να αρνείται την αναγνώριση του αποκαλούμενου τουρκοκυπριακού κράτους; Αν οριστικοποιηθεί η διχοτόμηση θα χαθούν ναι ή όχι τα εδαφικά οφέλη των σχεδίων Αννάν; Μήπως μια διχοτομημένη Κύπρος είναι εστία περισσότερων κινδύνων από μία επανενωμένη Κύπρο, που προσαρμόζεται βαθμιαία αν και με δυσκολίες στο νέο καθεστώς; Υπάρχει κίνδυνος η στάση στο Κυπριακό να προδικάσει αρνητικά τη στάση των εταίρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλα θέματα;

Χρειάζεται να προσέξουμε ότι ό,τι συμβαίνει δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο τους Κυπρίους. Να μην παρασυρθούμε για να αποσείσουμε ευθύνες με τον ισχυρισμό ότι εκείνοι πρωταγωνιστούν και εμείς μόνο συμπαραιστάμεθα. Υπάρχουν τρόποι και τρόποι συμπάρστασης. Η κυπριακή ηγεσία έχει το μεγάλο βάρος να σταθμίσει την κατάσταση και την ευθύνη να καθοδηγήσει τον κυπριακό λαό. Εμείς όμως έχουμε την υποχρέωση με σκέψεις και όπου πρέπει με ενέργειες να διερευνήσουμε, να αναλύσουμε, να επισημάνουμε, να ξεκαθαρίσουμε τις επιπτώσεις των επιλογών. Εμείς έχουμε την υποχρέωση να υποβοηθήσουμε την κυπριακή ηγεσία για τον καλύτερο σχεδιασμό και εκτέλεση της στρατηγικής της. Δεν παρακολουθούμε. Συμβάλουμε

δημιουργικά. Και σήμερα έχουμε ευθύνη να επισημάνουμε το τι μπορούν να περιμένουν αύριο τόσο ο κυπριακός όσο και ο ελληνικός λαός.

Διαφορετώσαμε μια νέα ~~εξωτερική~~ ^{εξωτερική} ~~πολιτική~~ ^{πολιτική} ~~μεταβατική~~ ^{μεταβατική}
Δώσαμε στην εξωτερική μας πολιτική μια πρωτόγνωρη
δυναμική με τους μέχρι τώρα χειρισμούς μας. Εντάξαμε
την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξαναθέσαμε ^Γτο ^{με ούλους}
Κυπριακό, που είχε για την Τουρκία κλείσει οριστικά με ^{αποός}
την κατοχή της Βόρειας Κύπρου. Αυτή τη δυναμική
πρέπει να διατηρήσουμε και τώρα στο Κυπριακό. Μόνο
έτσι θα αντιμετωπίσουμε και θα λύσουμε θετικά για την
Κύπρο και την Ελλάδα τα όποια προβλήματα στην
εφαρμογή του σχεδίου Αννάν. Μόνο έτσι θα
προωθήσουμε την ανάπτυξη και την ειρήνη στην περιοχή
της ^{του} ^{την ασυμμετρία}
το θέμα της υφαλοκρηπίδας, αλλά και τα ^απροβλήματα στα
Βαλκάνια. Χρειάζεται μακρόπνοη πολιτική, χρειάζεται να
δράσουμε με τα δεδομένα του 21^{ου} αιώνα. Αυτό θα μας
επιτρέψει να ξεπεράσουμε και τις δυσκολίες αλλά και τις
κακοπιστίες της τουρκικής πλευράς. Γιατί το μέλλον
ανήκει σ' αυτούς που έχουν πρωτοβουλία και όραμα,
ανήκει σ' αυτούς που με την παρουσία τους
διαμορφώνουν συνεχώς το σήμερα και δεν αποσύρονται
στο παρελθόν.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Η Νέα Δημοκρατία έχει δηλώσει, ότι θα προβεί σε απογραφή της δημοσιονομικής κατάστασης. Μια απογραφή, όπως ακριβώς σε μία επιχείρηση, μπορεί να εξυπηρετεί διάφορους σκοπούς. Εάν υπερτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία, η επιχείρηση αποκτά μεγαλύτερη αξία από εκείνη που έχει. Εάν υπερτιμηθούν οι ζημιές η επιχείρηση μπορεί να δικαιολογήσει μέτρα εξοικονόμησης πόρων όπως απολύσεις εργαζομένων. Το τι επιδιώκει η απογραφή σε μια κυβέρνηση όπως της Νέας Δημοκρατίας έχει πολιτική σκοπιμότητα. Τόσο στην Ιταλία όσο και στην Πορτογαλία οι συντηρητικές κυβερνήσεις επικαλέστηκαν τη νέα εκτίμηση των στοιχείων, που οι ίδιες δρομολόγησαν, για να μην προχωρήσουν σε εκπλήρωση των υπερβολικών υποσχέσεων που έδωσαν προεκλογικά.

Η οικονομία είναι πάντοτε ένα πολύ ευαίσθητο πεδίο. Κάθε απερίσκεπτη απόφαση μπορεί να έχει αλυσιδωτές αρνητικές συνέπειες. Σε ένα ασφυκτικό δημοσιονομικό πλαίσιο, συνέπεια των ενεργειών της κυβέρνησης, η κυβέρνηση θα κληθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να περιορίσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις δαπάνες άρα και τις μειώσεις των φόρων και τις δημόσιες επενδύσεις και παράλληλα να αυξήσει αισθητά τους φόρους. Κι αυτό

θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας για τα επόμενα χρόνια. Η Ελλάδα με λεπτούς χειρισμούς και διαρκή επαγρύπνηση κρατήθηκε έξω από την ύφεση που πλήττει από τις αρχές του 2001 πολλές χώρες στην Ευρώπη και σ' ολόκληρο τον κόσμο. Η Νέα Δημοκρατία θα έχει βαριά ευθύνη αν η χώρα παρασυρθεί τώρα σε ύφεση.

Επειδή δεν είναι σε όλους τους πολίτες σαφές και κατανοητό, θα πρέπει να τονιστεί πως σε κάθε οικονομική συγκυρία δεν είναι όλες οι επιλογές συμβατές με το στόχο της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Μια συγκεκριμένη επιλογή, σαν αυτή της κυβέρνησης, μπορεί στη δεδομένη συγκυρία όχι μόνο να ανακόψει την οικονομική ανάπτυξη, αλλά και κατ' επέκταση να οδηγήσει σύντομα σε επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών και να ξεκινήσει έτσι ένας κύκλος οικονομικής ύφεσης με έξαρση της ανεργίας. Είναι χαρακτηριστικό πως σχεδόν όλες οι άλλες χώρες της ευρωζώνης θα μπορούσαν να προχωρήσουν σε ανάλογες αναθεωρήσεις και «απογραφές», αλλά είναι ιδιαίτερα προσεκτικές.

Οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας κυβέρνησης εντείνουν την ανησυχία. Η μόνη αριθμητική που

παρουσιάστηκε στις προγραμματικές δηλώσεις ήταν η υπόσχεση -χωρίς τεκμηρίωση- για περιορισμό της κρατικής σπατάλης κατά 0,8% έως 1% του ΑΕΠ ετησίως - 8 φορές λιγότερο από το ποσό των 10 δις ευρώ που προπαγανδίστηκε μετ' επιτάσεως προεκλογικά. Παρουσιάστηκε επίσης ο ισχυρισμός - χωρίς τεκμηρίωση - για αύξηση των εσόδων από την οικονομική ανάπτυξη και τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής. Παραμένει μετά τις προγραμματικές δηλώσεις άγνωστο ποιες κρατικές δαπάνες θα περιορισθούν. Πώς θα καταπολεμηθεί η φοροδιαφυγή και η εισφοροδιαφυγή; Ποια πτυχή της πολιτικής της θα φέρει ρυθμούς ανάπτυξης μεγαλύτερους του 5% και πως διαφέρει από την πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης; Πως όλα αυτά δένουν σε ένα συνολικό υπόδειγμα ανάπτυξης; Μπορεί να μας παρουσιάσει η κυβέρνηση μια στοιχειώδη αριθμητική και έναν οικονομικό συλλογισμό; Έχει κοστολογήσει τις υποσχέσεις της; Θα συνεχίσει τις υψηλές δημόσιες επενδύσεις της κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και μετά το 2004, ώστε να συνεχιστεί η ανάπτυξη; Πως ενσωματώνονται οι υποσχέσεις της στο σύνολο της αναπτυξιακής πορείας;

Η πολιτική ελαφρότητα, που ξεκίνησε το Μάρτιο, ώστε να τεκμηριωθούν οι καταγγελίες της Νέας Δημοκρατίας,

συμπληρώνεται με μια πρωτοφανή απαξίωση των φοροελεγκτικών μηχανισμών η οποία οδηγεί στην ενθάρρυνση της φοροδιαφυγής και τη ραγδαία μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού. Αν αυτή η ανεύθυνη προσέγγιση συνεχιστεί έως το καλοκαίρι υπό την πίεση των ευρωεκλογών, τότε η κυβέρνηση διατρέχει τον κίνδυνο να κοιτάξει τον Σεπτέμβριο τα δημόσια οικονομικά και να βρεθεί μπροστά σε μια δυσάρεστη εικόνα. Να διαπιστώσει πως έχει πλέον σχεδόν μηδαμινά περιθώρια για να κρατήσει το έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2004 κάτω από το 3% του ΑΕΠ και να αναγκαστεί τότε να προχωρήσει σε βεβιασμένες εισπρακτικές επιδρομές, που θα πλήξουν βάναυσα όλους τους παραγωγικούς κλάδους και βεβαίως, τα αδύναμα οικονομικά στρώματα. Σε αυτή την περίπτωση η κυβέρνηση θα αναγκαστεί να αναζητήσει διέξοδο μέσα από δικαιολογίες και επιθέσεις στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αλλά εμείς – και εγώ προσωπικά – προειδοποιούμε εγκαίρως για τους σοβαρούς κινδύνους της σημερινής προχειρότητας. Θα επαναλάβω κάτι που έλεγα συχνά τα προηγούμενα χρόνια. Η οικονομία απαιτεί διαρκή επαγρύπνηση. Για να ανέβεις πιο ψηλά χρειάζεται σκληρή δουλειά και πολλά προσεκτικά και μελετημένα βήματα. Για να πέσεις αρκεί ένα στραβοπάτημα. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας

οφείλει να είναι σοβαρή, προνοητική και αποτελεσματική.

Με βάση όλα τα παραπάνω είναι ήδη φανερό πως οι βασικές δεσμεύσεις της Νέας Δημοκρατίας για την αύξηση μισθών και συντάξεων, για την πάταξη της ακρίβειας, για τη δραστική μείωση της ανεργίας, για τη φτώχεια και την ισόρροπη ανάπτυξη τίθενται υπό αίρεση από την ίδια την κυβέρνηση. Είναι επίσης χαρακτηριστικό πως στις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης ο Πρωθυπουργός κ. Καραμανλής ανήγγειλε μια σειρά από νέες δαπάνες ενώ ταυτόχρονα ο υπουργός Οικονομίας προειδοποιούσε ότι η οικονομία δεν αντέχει νέες δαπάνες! Η παραδοσιακή διγλωσσία της Νέας Δημοκρατίας φαίνεται πως θα είναι η νέα συνταγή διακυβέρνησης για τα επόμενα χρόνια. Διγλωσσία και ταυτόχρονα σύγχυση, απραξία. Και δεν θα πρέπει να ξεχνάμε πως η υπονόμηση της αξιοπιστίας καθώς και η επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας θα επιβαρύνει την διαπραγματευτική θέση της χώρας σε όλα τα άλλα ζητήματα που κρίνονται στο επίπεδο της ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύντροφοι, Συντρόφισσες,

Όσα εξέθεσα παραπάνω αφορούν τις άμεσες εξελίξεις. Εμείς οφείλουμε επίσης να διαμορφώσουμε άποψη για την πορεία της οικονομίας μας στο μέλλον, για τις αιχμές της προσπάθειάς μας, για το πώς θα κατοχυρώσουμε στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του εντεινόμενου ανταγωνισμού υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και απασχόληση που ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών. Όταν ζητάμε να μειωθούν τα ελλείμματα, να υπάρχουν πρωτογενή πλεονάσματα, να περιοριστεί το δημόσιο χρέος επιδιώκουμε να έχουμε περισσότερους πόρους για επενδύσεις, για να αφιερώσουμε κεφάλαια στην παιδεία και στην τεχνολογία. Η παιδεία, οι ικανότητές μας να λύνουμε προβλήματα, οι νέες τεχνολογίες, τα μέσα μας για την αύξηση της παραγωγικότητας, είναι πηγές όχι μόνο για περισσότερη ποιοτική απασχόληση αλλά και για αύξηση της ανταγωνιστικότητας και των ρυθμών ανάπτυξης. Ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση στην οικονομία έχουν πολύ συγκεκριμένο στόχο. Να προσαρμόσουμε την κοινωνία μας, που ακολουθεί σε πολλούς τομείς πρότυπα μιας εποχής που φεύγει, στη νέα εποχή. Ούτε το βιομηχανικό μοντέλο, ούτε το μοντέλο της κρατικής παρέμβασης, ούτε οι κατευθυντήριες γραμμές οργάνωσης

του κράτους και των αγορών δεν μπορούν να επιζήσουν στη σημερινή εποχή την οποία διακρίνουν διαφορετικά τεχνολογικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα. Σ' αυτήν τη μετεξέλιξη προς την εποχή των παγκοσμίων διασυνδέσεων, του παγκόσμιου ανταγωνισμού, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ευρώ, της πολιτικής της Λισσαβόνας, της κοινωνίας της γνώσης και τεχνολογίας πρέπει να είμαστε εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., πρωτοπόροι. Χρειάζεται λοιπόν συνεχής διαμόρφωση νέων πολιτικών από όλους εμάς.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Σε τρεις μήνες από σήμερα θα πραγματοποιηθούν οι ευρωεκλογές. Η αναμέτρηση αυτή δεν είναι μια αναμέτρηση που απλώς πρέπει να διεκπεραιώσουμε, γιατί έτσι και αλλιώς δεν υπάρχει άλλη λύση. Είναι μια αναμέτρηση στην οποία θα πρέπει να αναδείξουμε τις πεποιθήσεις μας για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αντιπαρατεθούμε με την κυβερνητική παράταξη και να παλέψουμε για την πολιτική ηγεμονία της δικιάς μας ευρωπαϊκής πολιτικής αλλά και γενικότερα της εκσυγχρονιστικής, της μεταρρυθμιστικής πολιτικής. Υπάρχουν πολλά και έντονα σημεία αντιπαράθεσης με τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία ανήκει στο

Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, ένα κόμμα που επικυριαρχείται από την αντίληψη της Ευρώπης ως αγοράς, ένα κόμμα που αρνείται η Ευρωπαϊκή Ένωση να διαμορφώνει κατευθύνσεις κοινωνικής πολιτικής, ένα κόμμα που δεν μπορεί να συμφωνήσει για μια ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση. Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα πρόσφατα υποστήριξε να αποκλειστούν οι πρώην κομμουνιστές από θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταργώντας έτσι την ισότητα των πολιτών και την ελευθερία των φρονημάτων. Το πρακτέο, για το οποίο μιλούσα πριν είναι να προετοιμαστούμε πολιτικά και οργανωτικά για την αντιπαράθεση με τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος που είναι και θέσεις της Νέας Δημοκρατίας. Αλλά και με την ιδιαίτερη αντίληψη που έχει η Νέα Δημοκρατία για τα ευρωπαϊκά θέματα. Την έχουμε επανειλημμένα ακούσει να επικαλείται τις ευρωπαϊκές περγαμηνές της. Δεν αρκεί όμως να λέει ότι πιστεύει στην ομοσπονδιακή μετεξέλιξη της Ευρώπης. Θα θέλαμε να ακούσουμε και τις συγκεκριμένες της θέσεις για την πολιτική απασχόλησης στην Ένωση, τη μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής οικονομίας και τη «στρατηγική της Λισσαβόνας», τον ευρωπαϊκό χώρο παιδείας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταναστών και τις ατομικές ελευθερίες των πολιτών, που αφορούν και τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις. Σε όλα αυτά τα θέματα η

στάση της στο εσωτερικό της χώρας προδικάζει και ένα
συντηρητικό ή υπερσυντηρητικό ευρωπαϊκό
προσανατολισμό.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Οι ευρωεκλογές του Ιουνίου είναι ιστορικές γιατί για πρώτη
φορά 450 εκατομύρια Ευρωπαίοι – οι λαοί 25 κρατών – θα
επιλέξουν τους εκπροσώπους τους στο ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο. Οι ευρωεκλογές του Ιουνίου είναι σημαντικές
γιατί μια σειρά από μείζονα προβλήματα αντιμετωπίζονται
σήμερα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι δεδομένο πως
στο επίπεδο του ευρωκοινοβουλίου μόνο η Σοσιαλιστική
Ομάδα, στην οποία ανήκει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ταυτίζεται με τους
στόχους και τις θέσεις για το μέλλον της Ευρώπης που
συμμερίζεται η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού
λαού.

*Για δέσμευση αναφέρθηκε μειομερειακά
ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ.*

- Θέλουμε την Ευρώπη της συνοχής, μια περιοχή με
ανάπτυξη, κοινωνική δικαιοσύνη, πλήρη
απασχόληση και ευημερία για όλους τους πολίτες
της. Πρέπει να διατηρήσουμε και να ενισχύσουμε το
ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο προσαρμοσμένο στις
σημερινές συνθήκες. Πριν 4 χρόνια ήταν οι
σοσιαλιστικές κυβερνήσεις που χάραξε την

στρατηγική της Λισσαβόνας. Σήμερα καλούμαστε να δώσουμε νέα ώθηση στην στρατηγική αυτή έτσι ώστε, ως το 2010 να πετύχουμε τους στόχους για την απασχόληση, την ανάπτυξη, την συνοχή, την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

- Θέλουμε μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες με θεσμούς πιο απλούς, δημοκρατικούς και αποτελεσματικούς. Προωθούμε την στενότερη συνεργασία σε τομείς όπως η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα, η ασφάλεια στα τρόφιμα, η διασυνοριακή συνεργασία για την πάταξη του εγκλήματος.
- Θέλουμε μια πολυπολιτισμική κοινωνία που αποδέχεται και ενσωματώνει τη διαφορετικότητα. Είμαστε αταλάντευτα αντίθετοι σε κάθε νοοτροπία ρατσισμού και ξενοφοβίας. Είμαστε ενάντια στη λαθρομετανάστευση και προωθούμε πολιτικές για τον καλύτερο έλεγχο των θαλάσσιων και χερσαίων συνόρων. Θέλουμε μια Ένωση όπου όλοι οι πολίτες είναι ίσοι και υποχωρούν σταθερά στην κοινωνία οι κάθε είδους διακρίσεις, που χωρίζουν τους ανθρώπους και υπονομεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα.
- Προωθούμε μια Ένωση με πιο ισχυρή κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας. Εργαζόμαστε παράλληλα για την αναμόρφωση του

ΟΗΕ και συμβάλλουμε στην διαμόρφωση νέων δημοκρατικών θεσμών διακυβέρνησης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Συντροφισσες και σύντροφοι,

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα για την Ελλάδα είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι εθνική υπόθεση. Στηρίζουμε την κυβέρνηση στην τελική ευθεία της προετοιμασίας. Η Ελλάδα έχει κάθε δυνατότητα να πετύχει μια ασφαλή και επιτυχημένη διοργάνωση στην Αθήνα και τις άλλες ολυμπιακές πόλεις. Θα ήθελα να υπογραμμίσω πως ένα από τα πρώτα δείγματα γραφής της κυβέρνησης ήταν η καλλιέργεια τεχνητής αβεβαιότητας σχετικά με αυτή ακριβώς τη δυνατότητα της χώρας. Στόχος ήταν να δημιουργηθεί από τώρα το κατάλληλο κλίμα, ώστε να αποδοθούν όλες οι ευθύνες στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. αν η διοργάνωση παρουσιάσει προβλήματα. Αλλά και να αποδοθούν όλα τα εύσημα στη Νέα Δημοκρατία αν η διοργάνωση είναι επιτυχημένη. Αυτή η ανεύθυνη τακτική που επιλέχτηκε για εσωτερική κατανάλωση εξέθεσε τη χώρα διεθνώς. Άκουσα τους υπεύθυνους της Νέας Δημοκρατίας μέχρι σήμερα να καταγγέλλουν μόνο καθυστερήσεις και υπερβάσεις. Δεν τους άκουσα να

μιλούν για αυτό που τους αφορά άμεσα την προετοιμασία της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και της διεξαγωγής των Αγώνων. Όπως δεν τους άκουσα να προβάλουν τους Αγώνες και τη χώρα. Είχαν πολλές αφορμές γι' αυτό. Όπως την επιτυχημένη διοργάνωση πολλών test-events το Μάρτιο και τη λειτουργία με αγώνες των νέων σταδίων στο Ηράκλειο, στο Βόλο και στη Πάτρα για πρώτη φορά.

Η επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων θα είναι επιτυχία της Ελλάδας και του ελληνικού λαού. Θα είναι επίσης επιτυχία, των χιλιάδων εργαζομένων και εθελοντών, που αφιερώνουν τη ζωή τους στην επιτυχία του εθνικού στόχου. Και θα είναι τέλος επιτυχία όλων των ελληνικών κυβερνήσεων από το 1997 που αναλάβαμε τη διοργάνωση ως τον Σεπτέμβριο του 2004 που τελειώνουν οι Παραολυμπιακοί Αγώνες.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Θα αναφερθώ, τέλος, σε ένα θέμα που σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα γίνει επίκαιρο, τη δομή του κράτους. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε παρουσιάσει πριν από τις εκλογές σκέψεις για τη νέα δομή του κράτους, τις περιφέρειες, την τοπική αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού, τις μητροπολιτικές

περιοχές, την αποκέντρωση. Και η Νέα Δημοκρατία έχει δηλώσει, ότι θα επιδιώξει την αναδιάρθρωση της διοίκησης. Όταν αρχίσει η συζήτηση για τις πιθανές νέες ρυθμίσεις θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι με μελετημένες λύσεις. Το πρακτέο είναι να καθορίσουμε εμείς το πλαίσιο της συζήτησης και να μη δράσουμε ανακλαστικά. Να δώσουμε στην ελληνική κοινωνία να καταλάβει πέρα από τεχνικές και οργανωτικές λεπτομέρειες, πως αντιλαμβανόμαστε εμείς μια κοινωνία συμμετοχής.

Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Το συμπέρασμα: Δεν υπάρχει η πολυτέλεια της αναμονής, συζητήσεων που δεν ενδιαφέρουν τον πολίτη γιατί αφορούν τη μεταξύ μας διανομή ρόλων, εξουσιών και προβολής. Ο χρόνος τρέχει εις βάρος μας όσο δεν αντιλαμβανόμαστε, ότι η διακυβέρνηση κρίνεται στην κοινωνία, όσο δεν έχουμε κοινωνική παρουσία. Στο ερώτημα τι να κάνουμε η απάντηση είναι απλή. Να είμαστε όσο πιο γρήγορα γίνεται στην πρώτη γραμμή μιας δημιουργικής πολιτικής που πείθει τον πολίτη, του δείχνει ότι νοιαζόμαστε γι' αυτόν και τον εκφράζουμε.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., στο κέντρο της πολιτικής σκηνής, μπορεί να πρωταγωνιστήσει στην πολιτική ζωή και από τη θέση της